

Залежно від провідної мети вивчення іноземних мов – практичної мети – учні мають оволодіти практичними знаннями, уміннями мовлення в чотирьох видах мовленнєвої діяльності: аудіюванні, говорінні, читанні та письмі. І тому, важливо включати у навчальний процес всі ці 4 елементи у відповідних обсягах. Відповідно до цього кожна частина мовного матеріалу – граматики, лексики, фонетики – мають бути також опрацьованими у всіх видах мовленнєвої діяльності, щоб учні засвоїли вживання комунікативних аспектів у мовленні.[1]

Наступною з ознак сучасного уроку є навчання учня в умовах диференційованого навчання, тобто пізнавальна діяльність має організовуватись відповідно до реальних можливостей учнів. Основною рисою також є самостійність пізнання. Завдання вчителя не просто передавати готовий матеріал учням, а саме сприяти розвитку якостей школяра як особистості за допомогою творчої самостійної пізнавальної.[1,3]

Урок німецької мови може розпочинатися із мовленнєвої фонетичної зарядки, яка переростає у бесіду або дискусію. Новий матеріал оголошується та подається після вступу та займає центральну частину уроку. Учні обов'язково тренуються у всіх чотирьох видах мовленнєвої діяльності. Робота на уроці має бути досить ефективною для подальшого успішного виконання домашніх завдань та засвоєнням матеріалу учнями. Викладача зобов'язаний використовувати під час занять автентичну іноземну мову, і лише за виключеннями, наприклад при поясненні граматичних правил чи нового матеріалу, буде доцільним використання рідної мови.[1,3]

Список використаних джерел

1. Ніколаєва С. Ю. Методика викладання іноземних мов у середніх навчальних закладах. – Київ: Ленвіт, 2002.
2. Мартинова Р. Ю. Сучасні підходи та методи навчання іноземної мови. - Журнал - 2010.
3. Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика / Підручник для студентів класичних, педагогічних і лінгвістичних університетів. – Київ: Ленвіт, 2013

Науковий керівник: кандидат педагогічних наук, доцент Титаренко О.І.

НІМЕЦЬКІ ФРАЗЕОЛОГІЗМИ З КОМПОНЕНТОМ-ГАСТРОНІМОМ

Оверченко С.В.

*Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького
e-mail: sonyaoverchenko@gmail.com*

Гастрономічні уподобання, готування страв, ставлення до їжі відображає національно-культурні особливості і традиції певного етносу, що формуються під впливом історичних, економічних та природно-географічних умов. Їжа, як одна із найважливіших біологічних потреб людини, є елементом матеріальної культури та втілюється в харчових образах, кодуючи їх. Саме тому, харчовий код культури є

архаїчним, оскільки репрезентується через речові та мовні рівні, фіксуючи та зберігаючи інформацію про дійсність, яку пізнала людина [1,3].

Гастрономіми у складі фразеологічних одиниць (далі ФО) становлять значний масив ускладнених мовних знаків з актуальністю змісту, вторинною номінацією, метафоричністю, народністю, нескладністю граматичного оформлення та стилістичною різноманітністю, що знаходить своє відображення в лінгвістичних дослідженнях останніх років. Так ФО з гастрономічним компонентом стали предметом розвідок таких вчених як О.Л. Лапиніна, К. В. Смирнова та інших.

Особливості національної гастрономічної культури найбільш повно відображені у фразеології. Як зазначає К. В. Смирнова, вживання їжі як культурний феномен призводить до необхідності ціннісного осмислення світу через метафору або фразеологію[4].

Фразеологічні одиниці з гастрономічним компонентом становлять значну частину фразеологічного фонду німецької та української мов. Наприклад: *перебиватися з юшки на воду; мало каші з'їв; in den sauern Apfel beißen; nicht das Salz zur Suppe verdienen* тощо.

Загальне значення більшості фразеологізмів не можливо зрозуміти, виходячи зі значень окремих компонентів, тобто вони є ідіоматичними. Наприклад:

Хліб, як один із життєдайних продуктів з давніх-давен посідав важливе місце у сфері харчування, що відобразилось у системі фразеології: хліб як символ життя. Його нестача символізує бідність: *nach Brot gehen* (шукати заробітку)[2,124], *j-n ums Brot bringen* (позбавляти когось шматка хліба, засобів існування)[2,124], а також тяжкі умови праці: *Brot kosten Schweiß* (щоб мати – треба працювати)[2,125].

Серед прянощів у німецькій мові найчастіше у фразеологізмах вживається лексема «Pfeffer» для позначення чогось неприємного: *in den Pfeffer geraten* (ускочити в халепу)[2,102], *im Pfeffer liegen* (опинитися в неприємному становищі; сісти в калюжу)[2,102], *das ist starker Pfeffer* (це вже занадто)[2,102]. Сіль займає особливо важливе місце серед спецій. Фразеологізми із цим компонентом загалом негативно представлені: *nicht das Salz zum Brote haben* (не мати найнеобхіднішого)[2,151], *nicht das Salz zur Suppe verdienen* (не заробляти навіть на шматок хліба)[2,151].

Отже, мова не тільки відображає культуру народу, а й виходить з культури, розвивається в культурі, містить і формує її. Культура харчування відображає національну своєрідність, культурні особливості, звичаї й типові звички суспільства. Фразеологізми гастрономічного дискурсу – це особливий мовний мікросвіт, який розкриває характерні особливості відображення картини світу.

Список використаних джерел

1. Матузкова О. П., Діброва І. В. Харчовий код культури у фразеології англійської, української та грецької мов. Записки з романо-германської філології. 2019. № 2(43). С. 189-208.

2. Німецько-український фразеологічний словник - в 2-х т. / укл. В. І. Гаврись, О. П. Пророченко. К. : Рад. шк.,1981.
3. Савченко Л. В. Феномен етнокодів духовної культури у фразеології української мови: етимологічний та етнолінгвістичний аспекти: монографія. Сімферополь : Доля, 2013. С. 68–73.
4. Смирнова К. В. Лингвокультурологический анализ фразеологизмов с гастрономическим компонентом как отражения национального характера испанцев и русских. Русистика. 2013. №3. С. 57-62.

Науковий керівник: кандидат філологічних наук, доцент Поліщук Н.М.

ОСОБЛИВОСТІ ВІКОВОЇ ГРУПИ

Тимофєєв Д.О.

*Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького
e-mail: dimitrian2202@gmail.com*

У сучасних соціальних умовах дедалі більшого значення набуває гарне володіння іноземною мовою. Вивченню мов відводиться все більше навчального часу не лише у вузах і школах, а й у дитячих садках.

Зазвичай вивчення іноземної мови в загальноосвітніх навчальних закладах починається з 2го класу, а у спеціалізованих школах та гімназіях, взагалі з 1го класу. Не менш важливим пріоритетом у вирішенні питання, є орієнтація на комунікативно спрямоване навчання учнів іншомовного спілкування, а також важливо знайти такі види діяльності, які були б ефективними та цікавими у вивченні іноземної мови школярами. Проблема оволодіння дітьми 6-10 років другою, або навіть третьою мовою добре висвітлена в науковій літературі, наприклад у Вишневського О.І. «Методика навчання іноземних мов», 2011р.[2]

Якщо подивитись результати різних досліджень,[3] то буде зрозуміло, що дитина оволодіває іноземною мовою легше, ніж доросла людина. Для людини, краще за все, вчити іноземну мову у віці 5-10 років. У цьому періоді уже визначилася локалізація мовних здібностей як у правій, так і у лівій півкулях головного мозку, що означає спроможність дитини сприймати велику кількість інформації, аналізувати її, і адекватно керувати нею як на вербальному, так і на мовленнєвому рівнях. Психологи кажуть, що молодші школяри мають гарну довготривалу пам'ять, їхній мозок досить пластичний, здатний швидко реагувати та переключатися з одного виду роботи на інший, їм властиве володіння мистецтвом імітації. Усі згадані психологічні чинники говорять нам про те, що для вивчення іноземної мови на початковому етапі навчання є все необхідне.[3]

Коли закінчується дошкільний період, формується спрямовування до суспільно-корисної діяльності, здатність керувати власною поведінкою, практично оволодівати мовленням і вмінням співпрацювати з людьми. Все це свідчить нам про те, що дитина переходить до наступного вікового періоду.